

เสด็จสู่แดนบรวง

ศิลปะ: ประเพณี และความเชื่อในงานพระบรมศพและพระเมรุมาศ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

สารบัญ

คำนำ	๓
การุณ สกุลประดิษฐ์	
บทบรรณาธิการ	๗
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิพัฒน์ กระแจะจันทร์	
๑. คนตายเพราะขวัญหาย ต้องทำพิธีเรียกขวัญนานหลายวัน : งานศพปัจจุบันสืบทอดพิธีกรรมหลายพันปีมาแล้ว สุจิตต์ วงษ์เทศ	๒๙
๒. พระราชพิธีพระบรมศพพระมหากษัตริย์ในสมัยรัตนโกสินทร์โดยสังเขป ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชวีสิริ เปรมกุลนันท์	๕๙
๓. การสงฆ์และประดิษฐานพระบรมศพ อาจารย์ ธนโชติ เกียรติดิณภัทร	๗๙
๔. ศิลปะและคติความเชื่อในเครื่องประกอบพระราชพิธีพระบรมศพ อาจารย์ ธนกฤต ลออสุวรรณ	๑๐๕
๕. ดนตรีในพระราชพิธีพระบรมศพ อาจารย์ ดร.สายป่าน ปุริวรรธนชนะ	๑๓๓
๖. พัฒนาการธรรมเนียมไว้มุกข์ จากระเบียบรัฐสุมาตราทางสังคม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งโรจน์ ภิรมย์อนุกุล	๑๔๓
๗. ธรรมเนียมตะวันตกในพระราชพิธีพระบรมศพกษัตริย์สยาม อาจารย์ วสิน ทับวงศ์	๑๖๕
๘. พื้นที่ของพระ ฌี ฤกษ์ และบาทหลวง ในพิธีกรรมความตายในสังคมไทยจากจากงานพระศพ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิสิทธิ์ ภิรมย์อนุกุล	๑๘๓
๙. พิธีงเด็กในราชสำนักไทย รองศาสตราจารย์ ดร.สุรสิทธิ์ อมรรณชศักดิ์	๑๙๙

สารบัญ

๑๐. **เมรุในศิลปะอินเดีย** ๒๑๕
รองศาสตราจารย์ ดร.เชษฐ ดิงสัญชลี
๑๑. **สุเมรุบรรพตในจักรวาลวิทยาอินเดียและสยาม** ๒๒๓
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชานเป็ชช กัดแก้ว
๑๒. **ลึบย้อนความสัมพันธ์ของปราสาทเขมร พระปรางค์ไทย และพระเมรุยอดปรางค์** ๒๓๓
รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งโรจน์ ธรรมรุ่งเรือง
๑๓. **ข้อวินิจฉัยเกี่ยวกับภาพงานพระเมรุสมเด็จพระเพทราชาที่ค้นพบใหม่** ๒๕๑
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิชญา สุ่มจินดา
๑๔. **ธรรมเนียมสร้างวัดบนที่ถวายพระเพลิงพระบรมศพในสมัยอยุธยา
เรื่องจริงหรือเรื่องแต่ง?** ๒๘๓
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประกัสสร ชูวิเชียร
๑๕. **กระบวนทัศน์ที่แปรเปลี่ยนในการออกแบบพระเมรุในสมัยรัตนโกสินทร์** ๒๙๙
อาจารย์ ดร.เกรียงไกร เกิดศิริ
๑๖. **ราชรถในงานพระบรมศพสมัยกรุงรัตนโกสินทร์** ๓๑๙
ยุทธนาวรากร แสงอร่าม
๑๗. **งานพระศพกษัตริย์ล้านช้างในสมัยรัฐจารีต** ๓๔๑
อาจารย์ อีระวัฒน์ แสนคำ
๑๘. **พระราชพิธีพระบรมศพพระมหากษัตริย์กัมพูชา** ๓๕๙
ซีร็อง เลง และ อาจารย์ ญัฐพล จันท์งาม
๑๙. **ดิงโจ้หัดต่อ: งานพระบรมศพของกษัตริย์เมียนมามีงตยาจี** ๓๘๑
สิทธิพร เนตรนิยม

